

TIẾP CẬN XU HƯỚNG NGHIÊN CỨU CỦA THẾ GIỚI

TRONG THỜI GIAN VỪA QUA, KHOA QUỐC TẾ ĐÃ GIỮ VỮNG VỊ TRÍ THỨ 3 TRONG ĐHQGHN VỀ SỐ BÀI BÁO CÔNG BỐ QUỐC TẾ. ĐÂY LÀ KẾT QUẢ CỦA SỰ THAY ĐỔI VỀ ĐỊNH HƯỚNG, CƠ CHẾ, CHÍNH SÁCH, CỦA KHOA TRONG LĨNH VỰC NGHIÊN CỨU VÀ THU HÚT NHỮNG NHÀ KHOA HỌC TÀI NĂNG TRONG NƯỚC VÀ THẾ GIỚI. ĐỂ CHIA SẺ NHỮNG KINH NGHIỆM CŨNG NHƯ NHỮNG KẾ HOẠCH VƯƠN TẦM QUỐC TẾ CỦA KHOA TRONG GIAI ĐOẠN TỚI, BẢN TIN KH&CN ĐÃ CÓ DỊP PHỎNG VẤN ÔNG NGUYỄN VĂN ĐỊNH - PHÓ CHỦ NHIỆM KHOA QUỐC TẾ.

» THÙY DIỄM

Xin ông có thể cho biết Khoa đã có định hướng như thế nào để thúc đẩy gia tăng các công bố quốc tế?

Trước hết, thay mặt cho các cán bộ, giảng viên Khoa Quốc tế, xin được cảm ơn Bản tin Khoa học công nghệ ĐHQGHN đã cho chúng tôi cơ hội chia sẻ về hoạt động khoa học công nghệ của Khoa trong năm học 2020-2021. Theo thống kê của Trung tâm Thông tin Thư viện ĐHQGHN, đến ngày 20/9/2021, Khoa Quốc tế giữ vững vị trí thứ 3 của Bảng tổng hợp số lượng bài báo ISI/Scopus của ĐHQGHN trong 3 tháng 6, 7, 8. Có được kết quả này là do Khoa đặc biệt chú trọng đầu tư vào

hoạt động khoa học công nghệ với nhiều chính sách, cơ chế hoạt động sáng tạo, linh hoạt. Đặc biệt, một điều rất đáng mừng nữa là giảng viên, học viên và sinh viên Khoa Quốc tế ngày càng quan tâm nhiều hơn đến hoạt động nghiên cứu và công bố quốc tế.

Hàng năm, Khoa Quốc tế đều ban hành khung chỉ tiêu hoạt động khoa học công nghệ và khung này được xây dựng dựa trên nguồn lực sẵn có, như các đề tài, dự án các cấp đang thực hiện, các hoạt động hợp tác quốc tế trong nghiên cứu (tập trung chính vào các đối tượng học giả đang công tác với Khoa). Từ đó, Khoa tiến hành đăng ký nhiệm vụ khoa học công nghệ cho các Bộ môn, đơn vị tương đương, nhóm nghiên cứu. Bên cạnh đó Khoa cũng triển khai nhiều chính sách thúc đẩy hoạt động khoa học công nghệ như: chủ trì/đồng tham gia các hội thảo khoa học quốc tế được chỉ mục trong Scopus để tạo ra cộng đồng nghiên cứu và công bố; hỗ trợ cán bộ, giảng viên tham gia viết bài, trình bày báo cáo tại các hội nghị khoa học quốc tế uy tín; hỗ trợ chi trả lương P4 cho các nhà khoa học có năng lực công bố quốc tế tốt và hỗ trợ

công bố quốc tế cho các nhà khoa học (từ 10 triệu đồng đến 60 triệu đồng/01 công bố).

Ngoài ra, Khoa cũng đặc biệt chú trọng đầu tư xây dựng các nhóm nghiên cứu để phát triển các hướng nghiên cứu mới, các chương trình đào tạo mới có tính ứng dụng, thực tiễn cao, hoặc có triển vọng tạo ra các sản phẩm khoa học công nghệ nằm trong chiến lược phát triển của Khoa. Và để khởi động, các nhóm nghiên cứu được giao các nhiệm vụ khoa học công nghệ cấp cơ sở để thực hiện các nghiên cứu ban đầu, cũng như tăng cường khả năng hợp tác nghiên cứu của nhóm trong và ngoài nước hoặc mời các chuyên gia, học giả cùng tham gia vào nhóm. Người dẫn dắt các nhóm nghiên cứu là các nhà khoa học cơ hữu của Khoa, có năng lực chuyên môn tốt. Bên cạnh đó, Khoa cũng tạo cơ chế, chính sách thu hút các chuyên gia, nhà khoa học bên ngoài tham gia với tư cách đồng trưởng nhóm. Và trên cơ sở hoạt động của các nhóm nghiên cứu này, Khoa có thể chủ động tham gia sâu vào các chương trình, dự án trọng điểm về khoa học công nghệ của ĐHQGHN, bao gồm Dự án phát triển khu nghiên cứu liên ngành của ĐHQGHN tại Hòa Lạc hay Chương trình nghiên

cứu trọng điểm về kinh tế số; AI,...

Bên cạnh việc hỗ trợ cho các nhóm nghiên cứu, Khoa Quốc tế còn có chính sách hỗ trợ các cán bộ, giảng viên trong hoạt động thực hiện các đề tài nghiên cứu như mua quyền truy cập các cơ sở dữ liệu khoa học quốc tế, phần mềm, e-book, e-journal và đầu tư các trang thiết bị phục vụ nghiên cứu.

Được biết Khoa Quốc tế đang triển khai Chương trình Thu hút học giả quốc tế và đã thu hút được đông đảo đội ngũ học giả trong và ngoài nước. Xin ông có thể chia sẻ đội ngũ học giả của Khoa cũng như những đóng góp của họ cho Khoa và ĐHQGHN?

Chương trình Thu hút học giả quốc tế được triển khai tại Khoa Quốc tế từ năm 2016. Từ năm 2016 đến năm 2019, chúng tôi được chào đón số lượng học giả đông đảo tại các trường đại học uy tín của Nhật Bản, Australia, CH Pháp, Vương quốc Anh, Hoa Kỳ,... đến nghiên cứu và giảng dạy tại Khoa. Các học giả, ngoài việc giảng dạy cho sinh viên, học viên trong các chương trình đào tạo, còn tích cực tham gia vào các hoạt động chuyên môn. Học giả kết hợp cùng giảng viên Khoa Quốc tế nghiên

cứu và viết bài công bố trên các tạp chí hàng đầu. Các giáo sư cũng là diễn giả của các buổi hội thảo, tọa đàm chia sẻ những nghiên cứu, công bố mới của mình hay trình bày về những chủ đề có tính thời sự, đang được giới chuyên môn quan tâm.

Năm 2020 đến nay, do tình hình Dịch bệnh diễn biến phức tạp, các chuyên gia, học giả không thể đến làm việc trực tiếp tại Khoa, vì vậy chương trình cũng phải chuyển sang hình thức hoạt động mới. Khoa Quốc tế đã ban hành chính sách học giả mới nhằm tăng cường sự gắn kết của học giả với Khoa trong hoạt động đào tạo, nghiên cứu khoa học và phục vụ cộng đồng. Khoa ưu tiên tìm kiếm các nhà khoa học, học giả là người Việt Nam đang công tác tại nước ngoài để kết nối và đẩy mạnh hơn các hoạt động hợp tác nghiên cứu, chuyển giao từ nước ngoài về Việt Nam. Các học giả Việt kiều có lợi thế am hiểu về văn hóa nước bản địa cũng như các vấn đề, thách thức đang đặt ra với sự phát triển của Việt Nam. Từ đó, các hoạt động của Chương trình Thu hút học giả cũng đa dạng hơn. Ví dụ như trong hoạt động đào tạo, các học giả giúp giới thiệu các đối tác uy tín để triển khai hợp tác đào tạo hay giới thiệu các nhà khoa học, giảng viên của Khoa tham gia thực hiện các dự án quốc tế cùng học giả, xuất bản sách chuyên ngành và tham gia ban biên tập của các tạp chí khoa học, các diễn đàn hội nghị khoa học quốc tế. Bên cạnh đó, các học giả cũng là đội ngũ cố vấn, tư vấn chiến lược cho Ban Chủ nhiệm Khoa trong việc xây dựng chiến lược phát triển đào tạo, khoa học công nghệ và quản trị đại học.

Thông qua chương trình này, Khoa Quốc tế nhận thấy nhu cầu, nguyện vọng được đóng góp cho đất

nước của các học giả người Việt ở nước ngoài là rất lớn. Tuy nhiên, vì một số nguyên nhân hạn chế về các ngành đào tạo cũng như nguồn lực tài chính, nên Khoa không thể khai thác hết được nguồn tài nguyên giàu có này. Nếu Chương trình Thu hút học giả quốc tế có thể nhận được nhiều nguồn lực hơn ở tầm cỡ của ĐHQGHN là đa ngành, đa lĩnh vực, thì chắc chắn chúng ta sẽ thu hút được nhiều học giả ở các lĩnh vực khác nhau về làm việc và cộng tác với ĐHQGHN. Khoa Quốc tế rất mong ĐHQGHN sớm ban hành chính sách, xây dựng được một cổng thông tin để thu hút nguồn nhân lực tài năng này.

Xin ông có thể cho biết, trong thời gian tới, Khoa Quốc tế có cơ chế, chính sách như thế nào để có thể gia tăng số lượng học giả đến làm việc và nghiên cứu tại Khoa?

Khoa Quốc tế xác định đội ngũ học giả trong Chương trình Thu hút học giả quốc tế bao gồm 3 nhóm chính. Nhóm thứ nhất là những chuyên gia học giả có kinh nghiệm quản lý, có trình độ chuyên môn cao đang làm việc tại các tập đoàn, doanh nghiệp trong nước và nước ngoài. Các chuyên gia, học giả này sẽ giải quyết giúp Khoa bài toán gắn kết các hoạt động đào tạo, nghiên cứu với nhu cầu của doanh nghiệp, góp phần nâng cao năng lực khởi nghiệp và tư duy đổi mới sáng tạo cho người học của Khoa. Khoa Quốc tế tổ chức mời các chuyên gia doanh nghiệp về giảng dạy các học phần liên quan đến thực tiễn hoạt động doanh nghiệp. Hoạt động giảng dạy này gắn liền với tính thực tiễn của chương trình đào tạo, môn học, với cơ hội việc làm của học viên, sinh viên. Để thu hút được đội ngũ này, Khoa Quốc tế giao nhiệm vụ cho các giảng viên phụ trách chương trình kết nối các tập đoàn, doanh nghiệp, chuyên gia và mời họ đến để tham gia vào các hoạt động của Khoa.

Nhóm thứ 2 là các chuyên gia giỏi đang làm việc tại các trường đại học, viện nghiên cứu trong nước, được mời về Khoa để đặt nền móng, xây dựng và phát triển các chương trình đào tạo. Đây là những nhà khoa học có uy tín cao ở các lĩnh vực khoa học công nghệ mới mà Khoa đã xác định sẽ phát triển ngành đào tạo trong thời gian tới. Các chuyên gia sẽ được hỗ trợ các điều kiện tối đa để triển khai nhiệm vụ và đánh giá kết quả thực hiện theo các hợp đồng chuyên gia. Để có thu hút và giữ chân được những

chuyên gia giỏi, Khoa Quốc tế tạo lập một cơ chế làm việc, môi trường tự do trong nghiên cứu hợp tác nghiên cứu, nâng cao trách nhiệm khoa học của các cá nhân.

Nhóm thứ 3 là các nhà khoa học người Việt được các trường đại học quốc tế uy tín bổ nhiệm các chức danh giáo sư, phó giáo sư, về chủ trì hoặc đồng chủ trì các trung tâm nghiên cứu của Khoa. Từ đó, Khoa thúc đẩy và phát triển các mô hình nghiên cứu quốc tế song song theo hình thức của phòng thí nghiệm vệ tinh. Ví dụ, hiện tại Khoa Quốc tế đang có Phòng nghiên cứu Data science and Optimization of complex systems (DataOpt) Laboratory do GS. Lê Thị Hoài An, Trường Đại học Lorraine, làm Giám đốc. Phòng thí nghiệm này cùng phòng thí nghiệm của GS. Hoài An ở bên Pháp (Computer Science and Applications Department (IA)) đã chủ trì nhiều hội thảo quốc tế uy tín như Hội thảo Khoa học máy tính và Toán ứng dụng (ICCSAMA) năm 2018, sắp tới là Hội thảo về “Mô hình hóa và tối ưu hóa tính toán trong khoa học quản lý và hệ thống thông tin” MCO năm 2021. Như vậy, ở đây Khoa đang phát triển theo mô hình nhóm nghiên cứu - phòng thí nghiệm cơ sở - phòng thí nghiệm vệ tinh (liên kết quốc tế).

Đặc biệt, khi Chương trình Thu hút học giả quốc tế được triển khai, Khoa đã vinh dự mời được GS. Nguyễn Đức Khương - thành viên Tổ tư vấn kinh tế, tư vấn cho Thủ tướng về các vấn đề phát triển kinh tế - về làm Phó trưởng ban chỉ đạo chương trình. Thông qua cộng đồng của GS. Nguyễn Đức Khương trong Hội Khoa học và Chuyên gia Việt Nam Toàn cầu (AVSE Global), Khoa đã có cơ hội được hợp tác, làm việc với nhiều chuyên gia, học giả uy tín.

Ngoài ra, Khoa Quốc tế tự hào có một đội ngũ giảng viên nhiều năm tu nghiệp ở nước ngoài. Khoa đã ban hành chính sách hỗ trợ kết nối các giáo sư hướng dẫn ở nước ngoài của các giảng viên về tham gia vào hoạt động nghiên cứu thông qua mô hình nhóm nghiên cứu. Việc tham gia của đội ngũ này giúp các hướng nghiên cứu của Khoa tiếp cận với xu hướng nghiên cứu của thế giới, góp phần phát triển năng lực nghiên cứu cho giảng viên và nâng cao chất lượng công bố quốc tế của Khoa, dẫn dắt giảng viên tham gia vào các diễn đàn, hội nghị khoa học quốc tế uy tín. Năm 2020-2021, tỷ lệ công bố được xếp hạng Q1, Q2 trên 60%.

